EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

PREDBEŽNÉ ZNENIE
2005/2044(INI)

12.4.2005

NÁVRH SPRÁVY

obsahujúci návrh odporúčania Európskeho parlamentu Európskej rade a Rade o ochrane najdôležitejšej infraštruktúry v rámci boja proti terorizmu
(2005/2044(INI))

Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

Spravodajca: Stavros Lambrinidis

PR_INI_art114

OBSAH

Strana

NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU EURÓPSKEJ RADE A RADE
.....**Error! Bookmark not defined.**

NÁVRH ODPORÚČANIA RADE B6-0085/2005.....
.....**Error! Bookmark not defined.**

NÁVRH ODPORÚČANIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU EURÓPSKEJ RADE A RADE

o ochrane najdôležitejšej infraštruktúry v rámci boja proti terorizmu (2005/2044(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh odporúčania Rade, ktoré predložil Stavros Lambrinidis v mene Socialistickej skupiny v Európskom parlamente o ochrane najdôležitejšej infraštruktúry v rámci boja proti terorizmu (B6-0085/2005),

– so zreteľom na ústavnú zmluvu, a najmä na článok III-284 o civilnej ochrane a článok I-43, ktorý ustanovuje, že „Únia a jej členské štáty konajú spoločne v duchu solidarity, ak sa niektorý členský štát stane obeťou teroristického útoku alebo prírodnej katastrofy alebo katastrofy spôsobenej ľudským faktorom.“

– so zreteľom na Vyhlásenie o solidarite v boji proti terorizmu, ktoré prijali 25. marca 2004 hlavy členských štátov a predsedovia vlád,

– so zreteľom na „Haagsky program“[1] schválený 5. novembra, podľa ktorého„ efektívne riadenie cezhraničných kríz v rámci EÚ si vyžaduje nie len posilnenie súčasných činností civilnej ochrany a hlavnej infraštruktúry, ale aj účinné zaoberanie sa aspektami verejného poriadku a bezpečnosti takýchto kríz. Z tohto dôvodu Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby vytvorili integrované opatrenia EÚ pre krízový manažment kríz, ktoré sa vykonajú najneskôr do 1. júla 2006. Tieto opatrenia by sa mali zaoberať aspoň týmito otázkami: ďalšie hodnotenie kapacít, rezerv, vzdelávania, spoločných cvičení a operačných plánov pre riadenie občianskych kríz členských štátov.“

– so zreteľom na oznámenia Komisie:

(a) Európskemu parlamentu, Rade, Hospodárskemu a sociálnemu výboru Európskych spoločenstiev a Výboru regiónov Európskej únie o zvýšení kapacity civilnej ochrany Európskej únie (KOM(2004)0200), ktoré hodnotí doteraz dosiahnuté výsledky, slabé stránky a možné zlepšenia kapacity civilnej ochrany EÚ, predovšetkým ako prvého nástroja na zasahovanie v rámci kríz, ktorý je založený na dobrovoľnosti,

(b) Rade a Európskemu parlamentu o prevencii, pripravenosti a reakcii na teroristické útoky (KOM(2004)0698), v ktorom sa zdôrazňuje potreba integrovaného prístupu Spoločenstva, ktorý by sa mal sústrediť okrem iného na dobrú komunikáciu orgánov s verejnosťou v prípade kríz, na úlohu EUROPOL-u pri tvorbe výstražného mechanizmu na presadzovanie práva pre boj proti terorizmu a zavádzanie Európskeho programu na ochranu najdôležitejšej infraštruktúry (EPCIP), na bezpečnostný výskum a integrovanie príslušných zložiek súkromného sektora,

(c) Rade a Európskemu parlamentu o pripravenosti a zvládnutí dôsledkov v boji proti terorizmu (KOM(2004)0701), v ktorom sa navrhuje konsolidovanie pohotovostných systémov, ktoré riadi Komisia prostredníctvom bezpečného všeobecného systému

[1] Doplnený 17. decembra 2004 o špecifické otázky boja proti terorizmu.

rýchleho varovania (ARGUS) spojeného s centrálnym krízovým centrom, ktoré má spájať zástupcov všetkých príslušných útvarov Komisie a poskytovať by stále spojenie medzi členskými štátmi a európskymi orgánmi,

(d) Rade a Európskemu parlamentu o ochrane najdôležitejšej infraštruktúry v boji proti terorizmu (KOM(2004)0702), v ktorom sa navrhuje zavedenie EPCIP v spolupráci s členskými štátmi a príslušnými zložkami súkromného sektora, ktorý bude určovať možné nedostatky a nápravné opatrenia (právne alebo iné), ktoré sa majú prijať;

– so zreteľom na uznesenie EP zo 4. septembra 2003 o vplyve letných horúčav[1], ktoré obsahuje výzvu na vytvorenie európskych jednotiek civilnej ochrany,

– so zreteľom na príslušné právne základy v zmluvách, ktoré oprávňujú Spoločenstvo a Úniu definovať a uskutočňovať politiky na podporu činnosti členských štátov v rámci ochrany zdravia, bezpečnosti a bezpečnosti európskych občanov,

– so zreteľom na článok 114 odsek 3 a článok 94 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci (A6-0000/2005),

A. uvedomujúc si stálu potrebu ochrany európskych občanov pred rizikami v súvislosti s teroristickými útokmi (napr. jadrovými, radiačnými, chemickými a biologickými, útokmi na verejné priestory atď.) ale aj s prírodnými katastrofami (napr. zemetraseniami, záplavami, požiarmi, lesnými požiarmi), technologickými haváriami (napr. Seveso, havárie znečisťujúce moria, dopravné nehody), ako aj s krízami spojenými s chorobami a inými krízami (napr. pandémia), v rámci integrovanej európskej stratégie vzhľadom na to, že takéto prípady majú na európskej úrovni nie len často značné cezhraničné následky, ale sú aj dôvodom nevyhnutného prejavu solidarity členských štátov medzi sebou, a že z tohto dôvodu sa musí vytvoriť konzistentný a interoperabilný systém reakcie,

B. podotýkajúc, že účinná stratégia by sa mala zameriavať na pripravenosť (hodnotenie rizika a ohrozenia najdôležitejších infraštruktúr, zvýšenie bezpečnostných opatrení, podporu noriem bezpečnosti a výmenu poznatkov, podporu koordinácie v rámci EÚ a spoluprácu) a na zvládnutie dôsledkov útokov a pohrôm (výmenu knw-how a skúseností, vytváranie scenárov a opatrenia v rámci vzdelávania a zavedenie príslušného manažmentu kríz, mechanizmu rýchleho varovania a civilnej ochrany),

C. v presvedčení, že najmä v prípade terorizmu pri zlyhaní prevencie a zastrašovania, ak dôjde k útokom, môže len dobre organizovaný a účinný systém reakcie zaručiť rýchly návrat do normálneho stavu; ak dôjde ku katastrofe v rámci alebo mimo Únie, so skutočnými alebo hroziacimi následkami pre občanov EÚ, členské štáty a EÚ môžu byť lepšie pripravení na ochranu občanov len zlepšením odborných znalostí, prostredníctvom užšej spolupráce, rezerv prostriedkov, zaručeného manažmentu rizík, informácií, vzdelávania, komunikácie, preventívnej analýzy a analýzy nasledujúcej po katastrofe, zaručením rýchleho návratu k normálnemu životu a napokon zvýšením finančných prostriedkov,

[1] Ú. v. EÚ E, 25. 3. 2004, s. 382.

D. podotýkajúc, že najdôležitejšia infraštruktúra v EÚ je čoraz viac prepojená a vzájomne závislá, čo zvyšuje jej možnosť narušenia a zničenia,

E. uznávajúc, že ochrana najdôležitejšej infraštruktúry si vyžaduje konzistentné, kooperatívne partnerstvo vlastníkov a prevádzkovateľov tejto infraštruktúry a orgánov členských štátov; podotýkajúc, že zodpovednosť za manažment rizík v rámci fyzických zariadení, dodávateľských reťazcov, informačných technológií a komunikačných sietí nesú v hlavnej miere ich majitelia a prevádzkovatelia, avšak EÚ by sa mala snažiť pomôcť priemyslu a členským štátom na všetkých úrovniach orgánov, pričom by sa rešpektovali individuálne funkcie a kompetencie,

1. predkladá Európskej rade a Rade nasledujúce odporúčania:

   a) plne uplatňovať návrh Európskej rady na zavedenie „integrovaných opatrení EÚ pre krízový manažment kríz“ ako základného prvku upevnenia vzťahov medzi občanmi a orgánmi EÚ a posilnenia vzájomnej závislosti a solidarity medzi členskými štátmi;

   (b) zabezpečiť, aby sa integrovaná európska stratégia zameriavala hlavne na ohrozenie najdôležitejšej infraštruktúry, ktorej narušenie alebo zničenie by malo vážny vplyv na zdravie, bezpečnosť, bezpečnosť alebo hospodársky prospech občanov, a zaviesť harmonizovaný postup EÚ, aby mohli členské štáty a prevádzkovatelia prostredníctvom jednotných noriem a organizácií a osôb poverených bezpečnosťou identifikovať najdôležitejšiu infraštruktúru, analyzovať jej ohrozenie a vzájomnú závislosť a cezhraničný vplyv kríz a vypracovať príslušné vyhodnotenie možnosti ohrozenia; a navrhovať riešenia na ochranu tejto infraštruktúry pred všetkými druhmi nebezpečenstva a na jej pripravenosť na ne;

   (c) v súvislosti s týmto zaviesť, po predložení návrhu Komisie a po jeho schválení Parlamentom Európsky program na ochranu najdôležitejšej infraštruktúry (EPCIP); tento program by mal byť primerane financovaný z všeobecného rozpočtu Európskej únie; zúčastnené členské štáty by mali zabezpečovať celkovú spoluprácu vrátane spolupráce verejného a súkromného sektora, informačné a ľudské a logistické zdroje potrebné na úspešný priebeh jednotlivých fáz projektu;

   (d) dbať na skutočnosť, že EPCIP by mal dopĺňať agentúry na presadzovanie práva členských štátov a agentúry zodpovedné za vnútroštátny mechanizmus civilnej ochrany v rámci vnútroštátnej informovanosti a plánovania; že úspešnosť EPCIP by mala byť hodnotená nezávisle a podľa špecifických noriem; a že Rada by mala po predložení návrhu Komisie zaviesť EPCIP na základe prehľadného a uskutočniteľného kalendára postupného uskutočňovania špecifických a presne stanovených krokov a cieľov; a uznať, že európska Varovná informačná sieť najdôležitejšej infraštruktúry by mala z dôvodu svojej úspešnosti pomáhať pri posilňovaní výmeny informácií o rovnakých ohrozeniach a vzájomnej ohroziteľnosti a navrhovať príslušné opatrenia a stratégie na zníženie rizík a podporovať ochranu najdôležitejšej infraštruktúry;

(e) brať do úvahy, že:
- európsky systém analýzy rizík by mal byť vytvorený tak, aby zabezpečoval interoperabilitu;
- všetky príslušné orgány na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni, ktoré disponujú informáciami o krízach, by mali byť dostatočne prepojené;
- s dôležitými informáciami by sa malo zaobchádzať primerane, spoľahlivo, a ak je to nevyhnutné, dôverne, bez ohľadu na ich zdroj (vojenská alebo civilná spravodajská služba, policajná spolupráca), aj keď by mala byť dokonca aj v týchto prípadoch zabezpečená primeraná parlamentná kontrola;
- v rámci Komisie je potrebné vytvoriť európsky systém rýchleho varovania pre krízy, ktorý by v sebe spájal existujúce európske, vnútroštátne a medzinárodné špecializované pohotovostné systémy rýchleho varovania takým spôsobom, aby na európskej úrovni bolo možné účinne vymieňať prostredníctvom centrálnej siete (ARGUS) všetky relevantné informácie, ktoré by si mohli vyžadovať reakciu;
- sa odporúča prizvať Európsky výbor pre normalizáciu (CEN), ak neexistujú sektorové normy, alebo ak ešte neboli vytvorené medzinárodné normy;

(f) zabezpečiť, aby EPCIP bol:
- na európskej a vnútroštátnej úrovni pod stálou parlamentnou kontrolou, predovšetkým vzhľadom na nedostatočnosť alebo neprítomnosť zdrojov;
- základným prvkom budúceho vývoja na európskej a svetovej úrovni[1];

(g) zlepšiť, ako doplňujúce opatrenie, fungovanie Európskeho fondu solidarity (pre zásahy v rámci Únie) a ECHO (pre vonkajšie zásahy);

(h) prebrať z uvedeného uznesenia EP návrh na zriadenie európskych jednotiek civilnej ochrany, skupín, ktoré by zasahovali v prípadoch akými sú napríklad katastrofy spôsobené cunami, ktoré by mali typické označenie zvýrazňujúce európsku solidaritu;

(i) upevniť sociálne partnerstvo prostredníctvom koordinácie mimovládnych organizácií, občianskej spoločnosti a miestnych orgánov;

(j) zabezpečiť, aby varovania, výstrahy a informácie poskytnuté na pomoc verejným a súkromným aktérom na ochranu najdôležitejších systémov infraštruktúry, ako aj všetky varovania a výstrahy adresované širokej verejnosti v súvislosti s pohotovostnou civilnou ochranou, boli prispôsobené tak, aby boli vydané len v prípade absolútnej potreby, a aby boli vhodné a tým veľmi nenarušovali všedný život občanov a podnikov, alebo nepodnecovali zbytočné obavy alebo neistotu obyvateľstva;

(k) zabezpečiť rešpektovanie práva na súkromie, aby si spotrebitelia a prevádzkovatelia mohli byť istí, že s informáciami sa bude zaobchádzať dôverne, primerane a spoľahlivo, a že firemné informácie budú riadne spracované a chránené pred nepovoleným použitím a zverejnením;

[1] Pozri návrh reformy stratégie civilnej ochrany a chemickú, biologickú, radiačnú a jadrovú hrozbu, o ktorých sa rokuje v rámci OSN.

(l) zabezpečiť, aby boli pre európsky rámec pre ochranu a uchovávanie údajov súčasne čo najskôr navrhnuté relevantné pravidlá, ktoré sa budú prísne uplatňovať vrátane oblasti spravodajských služieb, a aby bola zabezpečená ochrana základných práv občanov;

(m) zabezpečiť, že opatrenia v oblasti vzdelávania na zvýšenie potenciálu Únie v rámci civilnej ochrany a ochrany najdôležitejšej infraštruktúry budú zamerané na realistické a aktuálne scenáre, ktoré sa zakladajú na skúsenosti a znalostiach odborníkov príslušných členských štátov pre oblasť civilnej ochrany a ochrany najdôležitejšej infraštruktúry (napr. odborníci a scenáre v oblasti civilnej ochrany a ochrany najdôležitejšej infraštruktúry vzťahujúce sa na olympijské hry v Aténach v roku 2004);

2. poveruje predsedu Parlamentu, aby postúpil toto odporúčanie Európskej rade, Rade a na vedomie Komisii.

28.1.2005

NÁVRH ODPORÚČANIA RADE B6-0085/2005

ktorý podľa článku 114 odseku 1 rokovacieho poriadku

predkladá Stavros Lambrinidis

v mene Socialistickej skupiny v Európskom parlamente

o ochrane najdôležitejšej infraštruktúry v rámci boja proti terorizmu

Európsky parlament,

– so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, Zmluvu o Euratome a Zmluvu o Európskej únii, v súlade s ktorou (článok 29) „je cieľom Únie poskytnúť občanom vysokú úroveň bezpečnosti v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti“,

– so zreteľom na Európsku bezpečnostnú stratégiu prijatú Európskou radou dňa 12. decembra 2003, v ktorej sa uvádza potreba vytvoriť koherentný prístup v tejto oblasti s cieľom čeliť akejkoľvek hrozbe pre Úniu, či už vonkajšej alebo vnútornej povahy,

– so zreteľom na Haagsky program, prijatý Európskou radou dňa 5. novembra 2004 a aktualizovaný dňa 17. decembra 2004, týkajúci sa špecifickej otázky boja proti terorizmu,

– so zreteľom na článok 114 odsek 1 rokovacieho poriadku,

A. vo vedomí, že na základe údajov Eurobarometra naďalej rastie požiadavka občanov Európy týkajúca sa silnejšej a bezpečnejšej Európskej únie a bude možno potrebné, aby orgány EÚ a členské štáty reagovali koordinovaným a efektívnym spôsobom najmä vtedy, keď by krízy mohli mať cezhraničné dôsledky,

B. pripomína, že podľa Haagskeho programu„.efektívne riadenie cezhraničných kríz v rámci EÚ si vyžaduje nie len posilnenie súčasných činností civilnej ochrany a hlavnej infraštruktúry, ale aj účinné zaoberanie sa aspektami verejného poriadku a bezpečnosti takýchto kríz. Z tohto dôvodu Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby vytvorili integrované opatrenia EÚ pre krízový manažment kríz, ktoré sa vykonajú najneskôr do 1. júla 2006. Tieto opatrenia by sa mali zaoberať aspoň týmito otázkami: ďalšie hodnotenie kapacít, rezerv, vzdelávania, spoločných cvičení a operačných plánov pre riadenie občianskych kríz členských štátov.“

C. keďže na základe skúseností členských štátov a ich súčasných operatívnych štruktúr je nevyhnutné:

- začať štruktúrovaný viacročný výskumný projekt zameraný na zistenie a analýzu slabých miest vnútroštátnych a európskych infraštruktúr s cieľom čeliť krízam, ktoré sú zapríčinené prírodnými faktormi alebo človekom,
- definovať európsky systém analýzy rizík,

- zapojiť všetky príslušné orgány na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni, ktoré zdieľajú kľúčové informácie,
- zriadiť stále prepojenie medzi Radou a Komisiou so zámerom zdieľať dôležité informácie bez ohľadu na ich zdroj (vojenské alebo civilné spravodajské služby, policajná spolupráca),
- vytvoriť v rámci Komisie európsky krízový systém so zámerom prepojiť existujúce európske vnútroštátne a medzinárodné špecializované pohotovostné systémy rýchleho varovania, aby sa všetky dôležité informácie, ktoré si vyžadujú kroky na európskej úrovni, mohli zdieľať alebo zaznamenávať v centrálnom systéme (ARGUS),

1. predkladá Rade nasledujúce odporúčanie: aby v spolupráci s Parlamentom vypracovala budúcu európsku stratégiu zameranú na riešenie cezhraničných kríz, posilnenie ochrany najdôležitejšej infraštruktúry, upevnenie súčasných opatrení civilnej ochrany a účinné riešenie otázok verejného poriadku a bezpečnosti;

2. vyzýva Komisiu, aby predložila Parlamentu a Rade do decembra 2005 štruktúrovaný návrh, ktorý objasní jednotlivé fázy uplatňovania tejto stratégie;

3. poveruje predsedu Parlamentu, aby postúpil toto odporúčanie Rade a na vedomie aj Komisii.